

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΜΟΥ

Ὅκτῳ χρόνῳ σ' ἐγνώρισα μικροῦλα, χαϊδευμένη,
Μὲ μιὰν ὀλόμαυρη ποδιὰ τριγύρω κεντημένη,
Μὲ τὸ φορεματάκι σου κοντὸ ὡς τὰ γόνατά σου,
Μὲ τὰ παιγνίδια γύρω σου, μὲ τὴ μαμὰ κοντά σου...
Ἔτσι μικροῦλα μιὰν αὐγὴ ἐμίσεψες 'ς τὰ ξένα
Κ' ἐπέρασαν χρόνια πολλὰ γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα
Κ' ἐλπισμονήσαμε κ' οἱ δυὸ τὴν πρώτη μας φιλία
Ἔσθ' μὲ τὰ κεντήματα κ' ἐγὼ μὲ τὰ βιβλία.
Μοιάζει ἡ καρδιά μ' ἓνα πουλὶ ποῦ μιὰ καὶ φτερουγίσῃ
Ξεχνᾷ τὴν πρώτη του φωνά, καινούργια πάει νὰ κτίσῃ.

Μῆνες καὶ χρόνια ἐπέρασαν γιὰ νὰ γυρίσῃς πίσω·
Σὰν ἥλθες εἶδα κ' ἔπαθα ὡς ποῦ νὰ σὲ γνωρίσω.
Ἦσουν ἡ νειὰ ἡ πεντάμορφῃ ποῦ λέει τὸ παραμῦθι,
Μὲ τὸ μακρὺ σου φόρεμα, μὲ στοργγγυλὰ τὰ στήθη,
Μὲ τὴν πλεξίδ' ἀτέλειωτη τρεῖς γύρους 'ς τὸ κεφάλι...

Καὶ τί δὲν θυμηθήκαμε σὰν γύρισες καὶ πάλι!
Ταῖς κούκλαις, τὸν καλὸ γερὸ καὶ τὸ σχοινάκι ἀκόμα,
Τὰ τόσα μας τρεχάματα 'ς ταῖς κάμαραις, 'ς τὸ δῶμα,
Ταῖς παιδιακίσαις τρέλλαις μας, τὰ παιδιακίσια λόγια
Καὶ τὸν κρυφτὸ ποῦ ἐπαίζαμε 'ς τὰ σκοτεινὰ κατώγια....
Καὶ τί δὲν θυμηθήκαμε σὰν εἶδ' ἓνα σὲ τὸν ἄλλο!
Μ' ἀπὸ τὸ νοῦ μου οὔτε στιγμὴ δὲν εἴμπορῳ νὰ βγάλω
Τὰ δάκρυα ὅπου ἔχυσες ἐκείνη τὴν ἡμέρα
Σὰν μοῦπες μὲ παράπονο : «—Δὲν ἔχω πειὰ μντέρα!»

Τὰ μάτια σου τὰ ὀλόμαυρα σὲ δάκρυα πνιγμένα,
Τὰ χεῖλῃ σου σὲ ῥόδινο χαμόγελο ντυμένα
Κ' ἡ ὄψι σου ὅπου ἔδειχνε μαζὶ χαρὰ καὶ λύπη
Ἐγέννησαν 'ς τὰ στήθη μου τὸ πρῶτο καρδιοκτύπι
Κι' ἀγάλια ἀγάλια ὁ ἔρωσ μου, ποῦ ἦταν μικρὸς ἀκόμα,
Μεγάλωσε κ' ἐθέριεψε κι' ἀνέβηκε 'ς τὸ στόμα
Σὰν τὰ βουνὰ τὰ ἠφαίστεια ποῦ χύνονται σὲ λάβα...

Τότ' ἡ καρδιά μου ἐγίνηκε τῆς ἐδικῆς σου σκλάβη.

Μὲ τὰ τραγούδια τὰ γλυκὰ ποῦ μ' ἔκαμες νὰ γράψω
Σιγὰ σιγὰ κατώρθωσα 'ς τὰ στήθη σου ν' ἀνάψω
Τὴν ἴδια φλόγα τοῦ ἔρωτος ὅπου ἔκαιγε κ' ἐμένα,
Ὡς ποῦ μιὰ ἡμέρα ἐξέσπασε σὲ λόγια ἐρωτευμένα
Καὶ τὴν καρδιά σου μ' ἀνοιξης καὶ μοῦπες πῶς πονοῦσε..

Ἀπάνωθ' ἐμὰς ἡ μυρτιά γιὰ μᾶς μοσχοβολοῦσε.

Πόσαις ἡμέραις ζήλευταις, ἡμέραις δίχως ταῖρι
 Ἐτρέχαμε χαρούμενοι, πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι,
 Μὲ λόγια καὶ κακιώματα, μὲ γέλοια καὶ μὲ χάδια
 Ὡς τὴν ἀφροισμένη ἀκρογιαλιὰ καὶ ἔς τὰ χλωρὰ λειβάδια !
 Πόσαις βραδειαῖς ἀξέχασταις τοῦ κρυεροῦ χειμῶνα
 Ἀγκαλιαστοὶ ἐκαθώμαστέ ἔς τὴν ἴδια πολυθρόνα
 Καὶ μὲ λογάκια ἀτέλειωτα καὶ μὲ χαρὰ μεγάλην
 Τὰ ὄνειρατα τοῦ γάμου μας ἐκάναμε καὶ πάλι
 Γιὰ ὅλο τὸν κόσμον ἀδιάφοροι, γιὰ ὅλο τὸν κόσμον ξένοι...

Κ' ἡ λάμπα ὡς τὰ χαράγματα μᾶς ἐφεγγε ἡ καυμένη !

Ἔτσι σὰν ἦλθε ἡ μέρα μου ἔς τὰ ξένα νὰ μισέψω
 Μ' ὠρκίσθης— ἄχ! τὸν ὄρκον σου γιὰτὶ νὰ τὸν πιστέψω;—
 Μ' ὠρκίσθης πίστι ἀληθινή, μ' ὠρκίσθης, συλλογίσου.
 Πῶς θῆμαι ἡ μόνη ἀγάπη σου κ' ἡ μόνη συλλογὴ σου.

Μιὰ τέτοια ἐλπίδα μυστικὴ πῶς θὰ σὲ κάνω ταῖρι
 Ἐγλύκαινε ταῖς πίκραις μου ἔς τῆς ξενιτειᾶς τὰ μέρη
 Σὰν τὴ γλυκειὰ τὴ ζάχαρη σὲ γιαιτρικὸ ῥιγμένῃ—
 Εἶν' ἡ ἀγάπη ἀκούραστη καὶ ξέρει νὰ ὑπομένῃ...
 Τί μαύραις μέραις πέρασα μακρὰ ἀπὸ σένα, φῶς μου !
 Ξένος ἔπαντοῦ κι' ἀδιάφορος ἔς ταῖς ὁμορφιαῖς τοῦ κόσμου
 Μετροῦσα ταῖς ἡμέραις μου μ' ἐλπίδα καὶ μὲ πόνο
 Ὅπως μετρεῖ ὁ κατάδικος τῆς φυλακῆς τὸ χρόνον.
 Ἡ μέρα μῆνας φαίνεται κ' ἡ ὥρα πειρὸ μεγάλην...

Σὰν ἦλθ' ἀπὸ τὴν ξενιτεὶα σὲ βροῦκα ἔς ἄλλου ἀγκάλῃ !

Σὰν χελιδόνι ἐγύρισα γιὰ ναῦρω τὴ φωλνά μου,
 Σὰν χελιδόνι ἐπέταξες ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΔΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΘΙΜΑ ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

Τὰ πανηγύρια.

Χαρακτὴρ τῶν θρησκευτικῶν ἐθίμων. — Ἡ Φραγκοκρατία ἐν Κεφαλληνίᾳ. — Κοινὰ μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν ἔθιμα. — Τὰ πανηγύρια ἐν τοῖς ναοῖς καὶ τοῖς οἰκοῖς.

Αἱ θρησκευτικαὶ πανηγύρεις ἔχουσι στενὴν σχέσιν πρὸς τὸ τελετουργικὸν τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ τυπικὸν τῶν ἀκολουθιῶν, ἀλλ' εἴτε ὡς ἐκ τοῦ φυσικοῦ τῶν κατοίκων χαρακτὴρος, εἴτε διὰ πολιτικούς, κοινωνικούς ἢ καὶ οἰκογενειακοὺς λόγους ἀπαντῶσι διαφοραὶ καὶ ποικιλίαι οὐκ ὀλίγαι. Ἐν Ἑπτανήσῳ πολλὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα, ἔχουσι ἰδιάζοντα χαρακτὴρα, διότι καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ λατρείᾳ οὐκ ὀλίγα ἀφῆκαν ἔχνη ὀθνεῖα αἱ μακραίωνες τῶν ἀλλοθρήσκων κατακτήσεις. Καὶ δὴ ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ὅτε Μάιος ἢ Ματθαῖος Ὁρσίνης κα-

τήρησε τὸν ὀρθόδοξον ἐπισκοπικὸν θρόνον αὐτῆς (1) πρὸς ἐξιλέωσιν τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀνομιῶν καὶ ὑπείκων εἰς τοὺς πόθους τοῦ ποντίφηκος Ἰννοκεντίου τοῦ Γ' μέχρι τοῦ 1450, ὅτε ἀνδρῶν πάλιν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ νήσου θρόνος ἐπὶ Λεονάρδου Β' τοῦ Τόκκου (2) προστάτο τοῦ κλήρου τῆς Κεφαλληνίας καθολικὸς ἐπίσκοπος καὶ μάλιστα οὐχὶ ἐκ τῶν ἐντοπίων, ἐπικρατοῦν δὲ θρήσκευμα ἦτο τὸ δυτικὸν οὐ μόνον μέχρι τότε, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς πτώσεως τῆς Ἑνετικῆς δημο-

(1) Μεταξὺ τοῦ 1207 καὶ τοῦ 1212 κατηργήθησαν ἀμφότεροι οἱ ὀρθόδοξοι θρόνοι Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου καὶ ἐσυστήθησαν λατινικαὶ ἐπισκοπαί. — Ἴδε Hopf, Γρατιανὸς Ζώρης, μετάφρ. Ῥωμανοῦ. — Innocent. III epistula lib. X—καὶ ἰδίου epist. 128 lib X—

(2) Πρῶτος ἐπίσκοπος δι' ἐκλογῆς τοῦ κλήρου, προστατὰς τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν τριῶν νήσων, Κεφαλληνίας Ζακύνθου καὶ Ἰθάκης, ἐγένετο Γεράσιμος ὁ Λοβέρδος (1450—1490).